

ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะ
ด้านดิจิทัลของผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
(EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

Students' Expectations and Satisfaction Toward
Their Digital Competencies in the Eastern Economic
Corridor (EEC) A Case Study of Chonkanyanukoon
School Under the Secondary Educational Service
Area Office Chonburi-rayong

ธนา สีระวังไพร

Thana Seerawangprai

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยธนบุรี

Master of Education (Educational Administration) Thonburi University

Email: thananow001@gmail.com

ตอบรับบทความ (Received) : 23 พฤศจิกายน 2568

เริ่มแก้ไขบทความ (Revised) : 26 กุมภาพันธ์ 2569

รับบทความตีพิมพ์ (Accepted) : 10 กรกฎาคม 2569

เผยแพร่ออนไลน์ (Available Online) : 29 กรกฎาคม 2569

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน 2) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน 3) เปรียบเทียบระดับความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของ โดยรวม และจำแนกตามเพศ อายุ และระดับชั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2567 จำนวน 328 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.957 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับความคาดหวังของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ความคาดหวังมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านการสื่อสารและความร่วมมือ ส่วนด้านการแก้ปัญหามีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ด้านดิจิทัลของผู้เรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความปลอดภัย รองลงมาคือ ด้านการสื่อสารและความร่วมมือ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล 3) ผลการเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน สามารถสรุปได้ว่า มีความพึงพอใจสูงกว่าความคาดหวังในทุกด้าน เปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ และระดับชั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้และระบบสนับสนุนทางดิจิทัลของโรงเรียนชลกันยานุกูลที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างดีเยี่ยม อีกทั้งผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความเสมอภาคในการเข้าถึงโอกาสทางดิจิทัลของนักเรียนทุกกลุ่ม

อย่างไรก็ตามทักษะด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัลยังเป็นจุดที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม ซึ่งเป็นข้อมูลใหม่ที่มีคุณค่าในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและส่งเสริมสมรรถนะดิจิทัลของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมยุคดิจิทัลและทิศทางการพัฒนากำลังคนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

คำสำคัญ: ความคาดหวัง ความพึงพอใจ สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน
เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

Abstract

This research aimed to: (1) examine the level of students' expectations toward their digital competencies, (2) investigate the level of students' satisfaction with their digital competencies, and (3) compare students' expectations and satisfaction overall and classified by gender, age, and grade level. The sample consisted of 328 students at Chonkanyanukoon School under the Secondary Educational Service Area Office Chonburi-Rayong during the 2024 academic year. Data were collected using a questionnaire with a reliability coefficient of 0.957. Data analysis involved descriptive statistics (frequency, percentage, mean, and standard deviation) and inferential statistics, including the t-test and one-way analysis of variance (ANOVA).

The findings revealed that: (1) the overall level of students' expectations toward digital competencies was high; the safety dimension yielded the highest mean score, followed by communication and collaboration, while problem-solving scored the lowest. (2) The overall level of students' satisfaction was also high, with safety scoring the highest, followed by communication and collaboration, and digital content creation scoring the

lowest. (3) The comparative analysis indicated that students' satisfaction was higher than their expectations across all dimensions. Furthermore, no statistically significant differences in expectations and satisfaction were found overall or when classified by gender, age, and grade level. These results reflect the high effectiveness of digital learning management and support systems at Chonkanyanukoon School in meeting learners' needs, while demonstrating equitable digital access across all student groups. However, digital content creation remains an area requiring further development. This insight provides valuable data for curriculum planning to align students' digital competencies with the demands of the digital era and human resource development in the Eastern Economic Corridor (EEC).

Keywords: Expectations, Satisfaction, Digital Competencies,
Eastern Economic Corridor (EEC)

1. บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับปรับปรุง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562¹ ว่าด้วยเรื่องเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามมาตราที่ 63 ถึงมาตราที่ 69 รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อดิจิทัล และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุการกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปแบบอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรมตามความจำเป็น รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาและผลิตแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น เพื่อให้ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

ด้านผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกทำได้ เพื่อให้มีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ทางภาครัฐยังต้องมีการส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย²

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มุ่งเน้นพัฒนาประชากรวัยเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งหมายรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความจำเป็น กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารในทุกมิติ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

1. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545), 22–23.
2. กระทรวงศึกษาธิการ, แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา, (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2557), 5–11.

ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นพลเมืองที่ดีของชาติและเป็นพลเมืองโลกที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีทักษะวิชาชีพและทักษะชีวิตที่เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21³

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง กลุ่มส่งเสริมทางไกล เทคโนโลยีสารสนเทศมีพันธกิจในการพัฒนาการศึกษาโดยการส่งเสริมและสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษา ด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อสนับสนุนในด้านการดำเนินงานผ่านระบบต่าง ๆ ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาบริหารจัดการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) พัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ พัฒนาเข้าสู่สังคม EEC และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม⁴

เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC เป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์ที่สำคัญของประเทศไทย ครอบคลุมจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายใหม่ (New S-Curve) การขับเคลื่อนพื้นที่ดังกล่าวต้องการกำลังคนที่มีความรู้ และทักษะสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรม การจัดการศึกษาในระดับมัธยมปลายจึงมีบทบาทสำคัญในการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว หลักสูตรในระดับมัธยมปลายที่เกี่ยวข้องกับ EEC มักอยู่ในลักษณะ รายวิชาเพิ่มเติม (Elective Courses) และรายวิชาเชื่อมโยงอาชีพ (Career-oriented Subjects) พร้อม

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, *ข้อมูลสารสนเทศ*, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554), 28.
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570 (ฉบับบททวนเชิงประมาณ พ.ศ. 2567)*, (ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2567), 72.

เป็นพลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยสู่อนาคตที่ยั่งยืน⁵

อีกทั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ได้มีการจัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนส่งเสริมการศึกษาให้กับโรงเรียนชลกันยานุกูล ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สนับสนุนงบประมาณการจ้างครูให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และยังส่งเสริมทางด้านการศึกษาในรูปแบบดิจิทัล โดยจัดสรรงบประมาณในการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตให้กับทางโรงเรียนชลกันยานุกูล ซึ่งเป็นแผนพัฒนาของทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และการบริหารจัดการศึกษา ได้ดำเนินโครงการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในโรงเรียน และจัดตั้งห้องเซิร์ฟเวอร์ (Server Room) เพื่อรองรับการใช้ข้อมูลและสื่อดิจิทัล ซึ่งถือเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนการสอนยุคใหม่ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนชลกันยานุกูลสู่การเป็นสถาบันการศึกษาที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้ทัดเทียมกับมาตรฐานสากล⁶

ด้วยเหตุผลข้างต้นผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมให้บรรลุผล เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้นำ และมีอำนาจในการบริหารจัดการการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยยึดหลักความจำเป็นและใช้พื้นที่เป็นฐานที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งโรงเรียนชลกันยานุกูลเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ได้เล็งเห็นถึงปัญหาและความสำคัญของการจัดการศึกษารูปแบบดิจิทัล จึงได้พยายามพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยี ด้วยการจัดการเรียนรู้รูปแบบดิจิทัล ทั้งนักเรียน ครูผู้สอน รวมไปถึงบุคลากรของโรงเรียนให้สามารถใช้อุปกรณ์ดิจิทัล เรียนรู้การบริหารจัดการ ระบบเครือข่าย สร้างศูนย์เทคโนโลยี เช่น งานโสตของทางโรงเรียนชลกันยานุกูล ศูนย์บริการเครือข่ายและเทคโนโลยี

5. สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, รายงานประจำปี 2562 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2562), 25.

6. องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี, แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566–2570) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี, (ชลบุรี: องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี, 2566), 50–51.

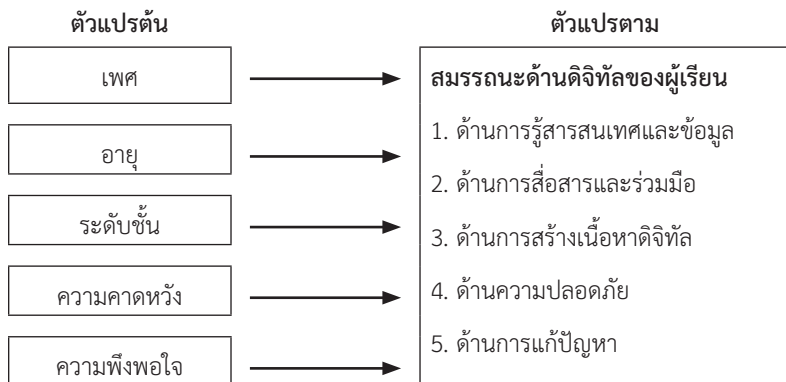

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการให้บริการตามความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ผู้บริหารต้องมีนโยบายในการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริการด้วยความเต็มใจ การบริการที่ประทับใจ และพัฒนาการให้บริการโดยนาระบบอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และเป็นส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้รูปแบบดิจิทัลของโรงเรียนชลกันยานุกูล

จากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเป็นบุคลากรของโรงเรียนชลกันยานุกูล จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบดิจิทัลในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง เพื่อเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบดิจิทัลในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ทั้งนี้ ข้อมูลที่ได้ เกี่ยวกับความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้รูปแบบดิจิทัลในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง สามารถนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการวางแผน ส่งเสริม พัฒนา และปรับปรุง อีกทั้งยังเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้รูปแบบดิจิทัลต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญในการศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน 1) ด้านการรู้สารสนเทศ และข้อมูล 2) ด้านการสื่อสารและร่วมมือ 3) ด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล 4) ด้านความปลอดภัย 5) ด้านการแก้ปัญหา เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถเขียนเป็นภาพดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

2. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม และจำแนกตาม เพศ อายุ และระดับชั้น

3. นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคาดหวัง หมายถึง ความเชื่อ ความต้องการ ความมุ่งหวังที่เป็นความรู้สึกของนักเรียนที่จะได้รับต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกภายใน ชอบ พอใจ ทศนคติในแง่บวก ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน หมายถึง ความสามารถแบบบูรณาการ ที่ประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสืบค้นและจัดการข้อมูล สื่อสารและร่วมมือ สร้างเนื้อหาดิจิทัล แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และรักษาความปลอดภัย รวมถึงจริยธรรม ล้วนมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และตอบสนองความต้องการของสังคมฐานนวัตกรรม ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

การรู้สารสนเทศและข้อมูล หมายถึง การที่ผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีทักษะในการสืบค้น และคัดกรองข้อมูลสารสนเทศ สามารถประเมินความน่าเชื่อถือ รู้จักการจัดการข้อมูล การเก็บข้อมูลตามเนื้อหาดิจิทัล สามารถจัดโครงสร้างข้อมูล ไฟล์ข้อมูลอย่างเป็นระบบ

การสื่อสารและร่วมมือ หมายถึง การที่ผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีปฏิสัมพันธ์ผ่านเทคโนโลยีโดยใช้ช่องทางดิจิทัล สื่อสารได้อย่างเหมาะสม มีการแบ่งปันไฟล์ ลิงก์ มีการเข้าถึงงานต่าง ๆ ทางด้านดิจิทัล ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเป็นพลเมืองดิจิทัล สามารถเข้าร่วมกิจกรรมสาธารณะทางออนไลน์ รู้จักการทำงานร่วมกันบนแพลตฟอร์มในโครงการต่าง ๆ มีมารยาททางการสื่อสารโดยใช้ดิจิทัล รู้จักเคารพผู้อื่นด้วยความสุภาพ มีความตระหนักถึงวัฒนธรรมที่แตกต่าง มีการจัดการดูแลด้านภาพลักษณ์ของตนเอง ได้แก่ โปรไฟล์

การสร้างเนื้อหาดิจิทัล หมายถึง การที่ผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเนื้อหาดิจิทัล ผลิตชิ้นงาน สื่อข้อความ ภาพ วิดีโอและข้อมูลต่าง ๆ มีการประยุกต์และบูรณาการเนื้อหาโดยใช้

ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสร้างชิ้นงานใหม่ มีความรู้ความเข้าใจด้านลิขสิทธิ์และสัญญาอนุญาต สามารถใช้สื่อดิจิทัลตามกฎหมาย รู้จักการเขียนโปรแกรม สามารถคิดคำนวณและการใช้โค้ดดิ้งเพื่อแก้ปัญหาทางดิจิทัล

ความปลอดภัย หมายถึง การที่ผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีทักษะในการป้องกันอุปกรณ์ มีระบบแอนตี้ไวรัส มีการใช้รหัสผ่าน มีการยืนยันตัวตน ผู้เรียนสามารถคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของตนเอง สามารถดูแลลิขสิทธิ์ของข้อมูลและความยินยอม มีการดูแลด้านสุขภาวะดิจิทัล ได้แก่ ความสมดุลด้านเวลา ดูแลหน้าจอ มารยาทกริยาท่าทางและความสำคัญส่วนตน มีการดูแลความปลอดภัยสิ่งแวดล้อมดิจิทัล โดยมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมแวดล้อมด้านพลังงานดิจิทัล

การแก้ปัญหา หมายถึง การที่ผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง มีทักษะการแก้ปัญหาทางด้านเทคนิค สามารถวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นกับฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์เบื้องต้น มีการเลือกใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสมกับงานและความต้องการ รู้จักใช้เทคโนโลยีเชิงสร้างสรรค์ มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างเหมาะสม สามารถพัฒนาตนเองด้านสมรรถนะดิจิทัล โดยประเมินช่องว่างระหว่างทักษะการวางแผนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) หมายถึง พื้นที่ 3 จังหวัดภาคตะวันออก ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง เป็นฐานการลงทุนและพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมขั้นสูง

4. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

แนวคิด ทฤษฎีความคาดหวัง ตามแนวคิดของ Vroom⁷ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

7. Lunenburg, F. C., "Expectancy theory of motivation: Motivating by altering expectations", *International Journal of Management, Business, and Administration*, Vol. 15 No. 1 (2011), 1-6.

1. ความคาดหวังในความพยายามต่อการกระทำหรือการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าว่าตนเองพยายามต่อการกระทำพฤติกรรมได้ตามความสามารถแล้วโอกาสนั้นได้สำเร็จมีมากน้อยเพียงใด เป็นการคิดก่อนจะทำการสิ่งต่าง ๆ ว่าสามารถทำได้หรือไม่

2. ความคาดหวังในการกระทำต่อผลลัพธ์หรือผลของการปฏิบัติงาน หมายถึง การที่บุคคลคาดหวังไว้ล่วงหน้าก่อนทำการพฤติกรรมว่า ถ้าหากกระทำพฤติกรรมนั้นแล้วจะได้ผลลัพธ์แก่ตนที่ดีหรือไม่

3. ความคาดหวังในคุณค่าของผลลัพธ์หรือรางวัล หมายถึง คุณค่าจากผลของการกระทำที่เกิดแก่บุคคลที่แสดงพฤติกรรมนั้น ดังนั้นทฤษฎีความคาดหวัง Vroom หรือ Expectation Theory บางทีเรียกว่า VET Theory

แนวคิด ทฤษฎีความพึงพอใจ ตามแนวคิดของ อับราฮัม มาสโลว์⁸ นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ได้สร้างทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นสมมติฐานอยู่ 2 ประการ คือ

1. มนุษย์มีความต้องการอยู่ตลอดเวลา トラバใดที่ยังมีชีวิตอยู่ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วก็จะไม่เป็นแรงจูงใจสำหรับพฤติกรรมนั้นอีกต่อไป ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองเท่านั้นจึงจะมีอิทธิพลจูงใจต่อไป

2. ความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับความสำคัญ เมื่อความต้องการขั้นต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการขั้นสูงก็จะตามมา มาสโลว์ได้แบ่งลำดับความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ลำดับ ดังนี้

2.1 ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs)

2.2 ความต้องการความปลอดภัยหรือความมั่นคง (Security or Safety Needs)

2.3 ความต้องการทางด้านสังคม (Social or Belongingness Needs)

2.4 ความต้องการที่จะมีฐานะเด่นในสังคม (Esteem or Status Needs)

2.5 ความต้องการที่จะประสบความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization or Self-Realization)

8. A. H. Maslow, "A Theory of Human Motivation", *Psychological Review*, Vol. 50 No. 4 (1943), 370-396.

แนวคิด ทฤษฎีสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ตามแนวคิดของสหภาพยุโรป พัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Learning)⁹ หมายถึง การใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลเพื่อสนับสนุน เสริมสร้าง อำนาจความสะดวกกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดความยืดหยุ่น การเรียนรู้เฉพาะบุคคล และความร่วมมือระหว่างผู้เรียน ครู ชุมชน การเรียนรู้ ทั้งในชั้นเรียน ผสมผสาน (blended) และออนไลน์เต็มรูปแบบ และการบริหารการศึกษา หากออกแบบอย่างมีมนุษยธรรม ครอบคลุม และเท่าเทียมตามกรอบ SDG4 ของยูเนสโก และการสร้างสรรค์ สหภาพยุโรปพัฒนา “Digital Competence Framework for Citizens (DigComp)” ที่ใช้ทั่วโลก (รวมถึง UNESCO ก็หยิบมาใช้) โดยแบ่ง 5 มิติสมรรถนะดิจิทัล คือ

มิติที่ 1: การรู้สารสนเทศและข้อมูล (Information & Data Literacy)

มิติที่ 2: การสื่อสารและร่วมมือ (Communication & Collaboration)

มิติที่ 3: การสร้างเนื้อหาดิจิทัล (Digital Content Creation)

มิติที่ 4: ความปลอดภัย (Safety)

มิติที่ 5: การแก้ปัญหา (Problem Solving)

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2567 จำนวน 3,767 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนชลกันยานุกูล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี ระยอง ปีการศึกษา 2567 ซึ่งกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้สูตรการคำนวณของ Yamane¹⁰ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 328 คน

9. A. Ferrari, *DIGCOMP: A Framework for Developing and Understanding Digital Competence in Europe*, (Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013), 6.

10. Taro Yamane, *Statistics: An Introductory Analysis*, 3rd ed., (New York: Harper & Row, 1973), 125.

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง (Validity) ความถูกต้องของเนื้อหา (Content) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิเคราะห์หาค่า IOC (Index of item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง นำแบบสอบถามที่ผ่านการวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงตรงแล้วนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.957

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.3.1 ขอนหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี เพื่อแนะนำตัวและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5.3.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธนบุรี ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

5.3.3 ผู้วิจัยขอความร่วมมือกับหัวหน้าระดับชั้นแต่ละระดับชั้น ในการนำแบบสอบถามให้กับนักเรียน โรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ทำแบบสอบถาม และเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวน 328 ฉบับ

5.3.4 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืน จึงตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ และจัดลำดับข้อมูล

5.3.5 นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

5.4.2 การวิเคราะห์ความคาดหวังของนักเรียน โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.4.3 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัล โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

5.4.4 เปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน โดยผู้วิจัยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติ SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ในการประมวลผลข้อมูล ได้แก่ การหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test และ F-test

6. ผลการวิจัย

6.1 ระดับความคาดหวังของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความคาดหวังของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ($n = 328$)

ข้อ	ความคาดหวังของนักเรียน	$\bar{X}$	(S.D.)	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านการรู้สารสนเทศและข้อมูล	4.15	0.80	มาก	4
2	ด้านการสื่อสารและร่วมมือ	4.31	0.75	มาก	2
3	ด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล	4.15	0.87	มาก	3
4	ด้านความปลอดภัย	4.36	0.79	มาก	1
5	ด้านการแก้ปัญหา	4.11	0.90	มาก	5
รวม		4.24	0.82	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคาดหวังของนักเรียนที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.79) รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารและร่วมมือ ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.75) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.90)

6.2 ความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความพึงพอใจของ
นักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาค
ตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ชลบุรี ระยอง (n = 328)

ข้อ	ความพึงพอใจของนักเรียน	$\bar{X}$	(S.D.)	แปลผล	ลำดับ
1	ด้านความรู้สารสนเทศและข้อมูล	4.26	0.85	มาก	3
2	ด้านการสื่อสารและร่วมมือ	4.40	0.73	มาก	2
3	ด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล	4.24	0.86	มาก	5
4	ด้านความปลอดภัย	4.44	0.75	มาก	1
5	ด้านการแก้ปัญหา	4.24	0.87	มาก	4
รวม		4.34	0.81	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความปลอดภัย ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.75) รองลงมา คือ ด้านการสื่อสารและร่วมมือ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.86)

6.3 ผลการเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม และจำแนกตาม เพศ อายุ และระดับชั้น ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยรวม (n = 328)

ที่	สมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน	ความคาดหวัง		ความพึงพอใจ		t-test	Sig.
		Mean	S.D.	Mean	S.D.		
1	ด้านการรู้สารสนเทศและข้อมูล	4.15	0.80	4.26	0.85	4.217	.000
2	ด้านการสื่อสารและร่วมมือ	4.31	0.75	4.40	0.73	3.610	.000
3	ด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล	4.15	0.87	4.24	0.86	3.531	.000
4	ด้านความปลอดภัย	4.36	0.79	4.44	0.75	3.543	.000
5	ด้านการแก้ปัญหา	4.11	0.90	4.24	0.87	5.354	.000
รวม		4.24	0.82	4.34	0.80	6.072	.000

จากตารางที่ 3 การเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนสูงกว่าความคาดหวังในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง โดยจำแนกตามเพศ ($n = 328$)

ตัวแปร	เพศ	N	Mean	S.D.	T	Sig.(2-tailed)
ความพึงพอใจ	ชาย	13	128.23	18.35	-0.354	0.724
	หญิง	315	130.17	19.39		
ความคาดหวัง	ชาย	13	124.31	17.57	-0.537	0.592
	หญิง	315	127.24	19.36		

จากตารางที่ 4 การเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน จำแนกตามเพศพบว่า ความคาดหวังและความพึงพอใจในทุกด้านของนักเรียนชายและหญิง มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง จำแนกตามอายุ ($n = 328$)

ตัวแปร	แหล่งที่มา	SS	df	MS	F	Sig.
ความพึงพอใจ	ระหว่างกลุ่ม	2,320.204	3	773.401	2.090	0.101
	ภายในกลุ่ม	119,877.052	324	369.991		
ความคาดหวัง	ระหว่างกลุ่ม	1,498.146	3	499.382	1.348	0.259
	ภายในกลุ่ม	120,035.729	324	370.481		

จากตารางที่ 5 การเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน จำแนกตามอายุ พบว่า ความคาดหวังและความพึงพอใจในทุกด้านของนักเรียนที่มีอายุต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี จำแนกตามระดับชั้น ($n = 328$)

ตัวแปร	แหล่งที่มา	SS	df	MS	F	Sig.
ความพึงพอใจ	ระหว่างกลุ่ม	886.756	2	443.378	1.188	0.306
	ภายในกลุ่ม	121,310.500	325	373.263		
ความคาดหวัง	ระหว่างกลุ่ม	1,250.803	2	625.402	1.690	0.186
	ภายในกลุ่ม	120,283.072	325	370.102		

จากตารางที่ 6 การเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ความคาดหวังและความพึงพอใจในทุกด้านของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

7. อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอธิบายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ระดับความคาดหวังของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับความพึงพอใจต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า มีความคาดหวังมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความปลอดภัย ส่วนด้านการแก้ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากโรงเรียนชลกันยานุกูล ได้จัดการเรียนการสอนดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีทรัพยากรและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำทิพย์ อองอาจวนิชย์¹¹ ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในยุคไทยแลนด์ 4.0 พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายมีความต้องการพัฒนาด้านการสื่อสารและร่วมมือดิจิทัลสูง

2. ระดับความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียด พบว่า ระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความปลอดภัย ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีอย่างปลอดภัย การปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล และการป้องกันความเสี่ยงบนโลกออนไลน์อย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนตระหนักและพัฒนาความสามารถในด้านความปลอดภัยดิจิทัลในระดับสูง เป็นทักษะที่ต้องอาศัยทั้งความรู้เชิงเทคนิค ความคิดสร้างสรรค์ และประสบการณ์ในการผลิตสื่อ ซึ่งผู้เรียนจำนวนหนึ่งยังมีโอกาสฝึกฝนค่อนข้างจำกัด เมื่อเทียบกับทักษะการใช้และการป้องกันตนเองบนสื่อดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ Parasuraman, Zeithaml & Berry¹² ที่กล่าวว่าความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อการรับรู้ (Perception) สูงกว่าความคาดหวัง (Expectation) และตรงกับงานวิจัย

11. น้ำทิพย์ อองอาจวนิชย์, “การพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0”, *วารสารวิจัยและพัฒนาชุมชน NRRU*, ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (มกราคม–มิถุนายน 2565), 18–31.

12. A. Parasuraman et al., “SERVQUAL: A Multiple-Item Scale for Measuring Consumer Perceptions of Service Quality”, *Journal of Retailing*, Vol. 64 No. 1 (1988), 12–40.

ของกุลนารี อรรถาปารมี¹³ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาปัญหา ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19: กรณีศึกษานิสิตระดับปริญญาตรี สังกัดภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” ซึ่งพบว่า ความพึงพอใจต่อการเรียนออนไลน์ของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพามีค่าสูงกว่าความคาดหวังอย่างมีนัยสำคัญ

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียนพบว่า ความพึงพอใจของผู้เรียนสูงกว่าความคาดหวังในทุกด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียนจำแนกตามเพศ อายุ และระดับชั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ดิจิทัล การจัดกิจกรรม และการสนับสนุนเทคโนโลยีที่ตอบสนองต่อความต้องการและประสบการณ์ของผู้เรียนได้ดีกว่าที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการเข้าถึงอุปกรณ์ การใช้สื่อการเรียนรู้ดิจิทัลที่ทันสมัย การจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติจริง รวมถึงนโยบายของสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญกับทักษะดิจิทัลตามบริบทของพื้นที่ EEC ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ส่งเสริมด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ European Commission¹⁴ ในกรอบ DigComp 2.1 ที่เสนอว่าสมรรถนะดิจิทัลของผู้เรียนสามารถพัฒนาได้อย่างก้าวหน้าเมื่อมีปัจจัยสนับสนุน รวมถึงสนับสนุนผลการวิจัยของ UNESCO ซึ่งชี้ว่าการเข้าถึงเทคโนโลยีที่เท่าเทียมและต่อเนื่องช่วยเพิ่มคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

13. กุลนารี อรรถาปารมี, “การศึกษาปัญหา ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19”, รายงานวิจัย, (ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2566), 53–57.

14. A. Ferrari, *DIGCOMP: A Framework for Developing and Understanding Digital Competence in Europe*, (Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013), 6.

8. ความรู้ใหม่ที่ได้รับจากงานวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง ความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ของโรงเรียนชลกันยานุกูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง ได้ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ที่มีคุณค่าทางวิชาการ ดังนี้

ผลการศึกษาค้นคว้านี้นำไปสู่ความรู้ใหม่เกี่ยวกับสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ในบริบทพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยพบว่า ผู้เรียนมีความตระหนักต่อความปลอดภัยด้านดิจิทัลสูงกว่าทักษะด้านอื่น สะท้อนให้เห็นว่าความปลอดภัยออนไลน์เป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ยุคดิจิทัล นอกจากนี้ยังพบว่าระดับความพึงพอใจสูงกว่าความคาดหวังในทุกด้าน แสดงถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้และระบบสนับสนุนทางดิจิทัลของโรงเรียนชลกันยานุกูลที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างดีเยี่ยม อีกทั้งผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าความคาดหวังและความพึงพอใจไม่แตกต่างกันตามเพศ อายุ และระดับชั้น บ่งชี้ถึงความเสมอภาคในการเข้าถึงโอกาสทางดิจิทัลของผู้เรียนทุกกลุ่ม อย่างไรก็ตามทักษะด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัลยังเป็นจุดที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม ซึ่งเป็นข้อมูลใหม่ที่มีคุณค่าในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรและส่งเสริมสมรรถนะดิจิทัลของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมยุคดิจิทัลและทิศทางการพัฒนากำลังคนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)

9. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

9.1.1 ความคาดหวังต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญสำคัญกับด้านการแก้ปัญหา โดยเฉพาะส่งเสริมให้ผู้เรียนวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นกับฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์เบื้องต้น

9.1.2 ความพึงพอใจต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับด้านการสร้างเนื้อหาดิจิทัล โดยเฉพาะส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการเขียนโปรแกรมสามารถคำนวณและการใช้โค้ดดิ้ง เพื่อแก้ปัญหาทางดิจิทัล

9.1.3 การเปรียบเทียบความคาดหวังและความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัลของผู้เรียน มีความพึงพอใจสูงกว่าความคาดหวังในทุกด้าน ผู้บริหารควรรักษามาตรฐานการจัดการเรียนรู้ที่มีต่อสมรรถนะด้านดิจิทัล และจัดหาทรัพยากรที่ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบดิจิทัล

9.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรศึกษาความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และผู้ปกครองเพิ่มเติม เพื่อเปรียบเทียบมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระบบการศึกษา และควรขยายพื้นที่การศึกษาไปยังโรงเรียนในจังหวัดอื่นของเขต EEC เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบที่ครอบคลุมยิ่งขึ้น

9.2.2 ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในโครงการนำร่อง เช่น โครงการโรงเรียนดิจิทัลต้นแบบ EEC Model School และประเมินผลก่อนและหลังการดำเนินงาน เพื่อวัดประสิทธิผลของนโยบายและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนในเชิงประจักษ์

รายการอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2557.
- กุลนารี อรรถาปารมี. “การศึกษาปัญหา ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์แพร่ระบาดของ COVID-19”. รายงานวิจัย. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา, 2566.
- นันทิพย์ ่องอาจวานิชย์. “การพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในยุคไทยแลนด์ 4.0”. วารสารวิจัยและพัฒนาชุมชน NRRU. ปีที่ 16 ฉบับที่ 1 (2565). 18–31.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. ข้อมูลสารสนเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554.
- สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. รายงานประจำปี 2562 สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก, 2562.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง. แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570 (ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. 2567). ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชลบุรี ระยอง, 2567.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566–2570) ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี. ชลบุรี: องค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี, 2566.
- Carretero, S., Vuorikari, R. and Punie, Y. *DigComp 2.1: The Digital Competence Framework for Citizens with Eight Proficiency Levels and Examples of Use*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2017.

- Ferrari. A. *DIGCOMP: A Framework for Developing and Understanding Digital Competence in Europe*. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2013.
- Lunenburg. F. C. “Expectancy theory of motivation: Motivating by altering expectations”. *International Journal of Management, Business, and Administration*. Vol. 15 No. 1 (2011). 1–6.
- Maslow, A. H. “A theory of human motivation”. *Psychological Review*. Vol. 50 No. 4 (1943). 370–396.
- Parasuraman, A., Zeithaml, V. A. and Berry, L. L. “SERVQUAL: A multiple-item scale for measuring consumer perceptions of service quality”. *Journal of Retailing*. Vol. 64 No. 1 (1988). 12–40.
- Taro Yamane. *Statistics: An Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper & Row, 1973.